

INGEZONDEN.

WAAR WONEN ONZE KANKERPATIËNTEN?

In het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* van 24 April j.l. komt een opstel voor van BAKKER, VAN DAM en BONNE, dat bovengemelden titel draagt. De schrijvers komen, na een onderzoek, dat zich over vele jaren uitstreckte, en ingesteld werd door geneeskundigen, met alle plaatselijke omstandigheden bekend, tot den uitslag, dat in de onderzochte dorpen talrijke kankerpatiënten min of meer duidelijk in groepjes hebben gewoond. Zij sluiten evenwel toeval niet uit en meenen, dat de verzamelde feiten eerst recht waarde kunnen krijgen, als dezelfde ervaring ook op andere plaatsen wordt opgedaan.

Voor het geval, dat ook andere geneeskundigen zich geroepen zouden voelen om een dergelijk onderzoek in te stellen, zij er aan herinnerd, dat van het jaar 1913 af sterftekarten onder mijn berusting zijn, waarop onder meer aangegeven is de plaats, waar de overledene gestorven is en de oorzaak van zijn dood.

De schrijvers van het opstel hebben zich voor hun doel met goed gevolg gewend tot het gemeentebestuur; de mogelijkheid schijnt mij echter niet uitgesloten te zijn, dat hier of daar aan het verstrekken van de gewenschte mededeelingen van gemeentewege bezwaren verbonden zullen zijn. Voor zulke gevallen zou het Centraal Bureau voor de Statistiek kunnen helpen door afschriften van de kankersterftekarten voor één of meer opgegeven gemeenten beschikbaar te stellen, voor een eventueel onderzoek. Dit eischt voor het Bureau een belangrijken arbeid; het is daarom tot mijn leedwezen niet mogelijk het kosteloos te doen verrichten. Een ruwe raming voor een tijdvak van 10 jaren en een gemeente boven 20000 inwoners (Hilversum bijv.) gaf tot uitkomst, dat de kosten van „depouillement” en het maken van afschriften ongeveer f 50.— zullen bedragen. Voor gemeenten boven 20000 inwoners zijn evenwel (om technische redenen) de kosten geringer dan voor kleinere gemeenten. Gezondheidscommissiën zullen wellicht in staat zijn, deze kosten voor haar rekening te nemen.

's-Gravenhage,
Juni 1926.

De directeur van het
Centraal Bureau voor de Statistiek,
H. METHORST.

VACCIN-BEHANDELING TEGEN ASTHMA BRONCHIALE.

De verhandeling van dr. PONDMAN in dit *Tijdschrift* van 29 Mei over bovenstaand onderwerp geeft weliswaar als *voorloopige* uitkomst, maar toch als een besluit van den schrijver een mededeeling, die niet met mijn waarnemingen overeenstemt; nl. dat het bij de vaccinatie tegen asthma bronchiale niet op een zoo zuiver mogelijk bereid streptocokken-vaccin aankomt, maar dat eigenlijk overeenkomstige uitkomsten kunnen worden bereikt met een vaccin, bereid uit de bacteriën, in het algemeen in asthmatick sputum voorkomende. Op grond van een groot aantal waarnemingen, die weldra uitvoeriger zullen worden medegedeeld, acht ik mij verplicht dadelijk tegen deze mededeeling op te komen. Voor het verkrijgen van een bevredigenden uitslag bij de moeizame behandeling van asthma bronchiale komt het er m.i. in het bijzonder op aan een zoo zuiver mogelijk bereid streptocokken-vaccin, en liefst een versch vaccin, te gebruiken.

Rotterdam, 2 Juni 1926.

J. HEKMAN.